

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2024-06-10

Ärendenummer
NV-02453-24

Länsstyrelserna i mellersta
rovdjursförvaltningsområdet
och södra rovdjursförvaltningsområdet,
förutom Länsstyrelsen i Gotlands län

Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt på varg till länsstyrelserna

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar rätten att besluta om licensjakt på varg till samtliga länsstyrelser i mellersta rovdjursförvaltningsområdet samt södra rovdjursförvaltningsområdet, förutom Länsstyrelsen i Gotlands län.

Detta beslut gäller från den 10 juni 2024 till och med den 15 februari 2026.

Beslutet får inte överklagas.

Villkor

1. När länsstyrelsen fattar beslut om licensjakt ska beslutet skickas till Naturvårdsverket samma dag som beslutet fattas. Beslutet ska skickas via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange den exakta rubriken "Åtterrapporering av jakt och jaktresultat stora rovdjur" i ämnesraden för e-posten.
2. Länsstyrelsen ska redovisa beslutet i Naturvårdsverkets Excel-fil över jaktbeslut. Den finns tillgänglig för länsstyrelsen via en SharePoint-yta som tillhandahålls av Naturvårdsverket.
3. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter det att fälld djur besiktigats registrera uppgifterna i databasen Rovbase.
4. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter licensjaktens avlysning redovisa utfallet av jakten till Naturvårdsverket enligt punkt 2.
5. Länsstyrelsen ska skicka in en skriftlig sammanställning av jakten till Naturvårdsverket senast två veckor efter ordinarie jakttings slut.

Bakgrund

Förarbeten

I propositionen En ny rovdjursförvaltning¹ infördes möjligheten för Naturvårdsverket att delegera rätten att besluta om jakt på rovdjur till länsstyrelserna. I propositionen En hållbar rovdjurspolitik² framgår att delegering av rätten att besluta om licensjakt på stora rovdjur till länsstyrelserna bör ske utan begränsning, även till län som saknar reproducerande stam av den aktuella arten. Då ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art bör delegering av beslut om licensjakt kunna ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning.³

Bedömning av gynnsam bevarandestatus

Miniminivåer för varg

Miniminivåerna för varg är en fördelning av artens nationella referensvärde mellan rovdjursförvaltningsområdena. Naturvårdsverket fastställde den 10 juni 2024 miniminivåer för varg.⁴ Beslutet gäller som längst till den 10 juni 2026, eller tills nytt beslut tas.

Följande miniminivåer är beslutade för respektive rovdjursförvaltningsområde:

Miniminivåer	Antal individer
Norra rovdjursförvaltningsområdet	-
Mellersta rovdjursförvaltningsområdet	225
Södra rovdjursförvaltningsområdet	75

Status för vargstammen i Sverige

Naturvårdsverket fastställer årligen inventeringsresultat för den gångna inventeringsperioden och gör en beräknad uppskattning av antal individer i populationen.

Under vintern, 2023/2024 dokumenterades 37,5 vargföringringar (375 individer) i Sverige, inkluderat de revir som delas med Norge.⁵

Den svenska vargpopulationen har sedan 2019 legat över beslutat referensvärde och den långsiktiga (24 år) populationstrenden bedöms vara ökande, medan den på kort sikt (12 år) är stabil. Utbredningsområdet ligger i huvudsak inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet, men med en fortsatt ökning i det södra rovdjursförvaltningsområdet.

Inavelskoefficienten i populationen har sedan 2006 sjunkit något för att sedan plana ut under de senaste 10 åren. 2024 års inventeringsrapport visar att inavelskoefficienten är något lägre jämfört med 2023.

¹ Prop. 2008/09:210

² Prop. 2012/13:191

³ Prop. 2012/13:191, s.48.

⁴ Naturvårdsverket (2024), Fastställande av miniminivåer för varg gällande rovdjursförvaltningsområden. Dnr NV-02105-23

⁵ Wabakken, P. m. fl. 2024. *Inventering av varg, vintern 2023–2024*

Beskattningsmodell för varg

Beskattningsmodeller är centrala verktyg för att säkerställa att lämpliga jaktuttag görs i relation till regionala förvaltningsmål samt arternas nationella populationsstorlek och referensvärde.

Beskattningsmodellen för varg tas årligen fram av SKANDULV och är ett underlag som kan användas som stöd i länsstyrelsernas bedömningar av möjligt jaktuttag. Beskattningsmodellen redovisar risken att hamna under referensvärdet för arten i relation till olika nivåer av jaktuttag.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde att besluta om licensjakt på varg med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet individer för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Det innebär att berörda länsstyrelser får besluta om licensjakt på varg i enlighet med 23 d § jaktförordningen om förutsättningarna i 23 c § jaktförordningen är uppfyllda.

Av 24 c § andra stycket jaktförordningen följer att Naturvårdsverket fortlöpande ska bedöma om möjligheten att jaga rovdjur med stöd av beslut enligt 24 a § jaktförordningen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet får Naturvårdsverket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Av 58 § andra stycket punkt 5 jaktförordningen framgår att Naturvårdsverkets beslut enligt 24 a § jaktförordningen inte får överklagas.

Naturvårdsverkets bedömning

Överlämna rätten att besluta om licensjakt

Att överlämna rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna är en förutsättning för att uppnå riksdagens målsättning om en regionaliserad rovdjursförvaltning. När ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art får överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning.⁶

Den senaste inventeringen, visar att antalet vargföryngringar i det södra och det mellersta rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna för områdena.⁷⁸ De formella förutsättningarna för att överlämna rätten att besluta om licensjakt till dessa länsstyrelser är därmed uppfyllda.

Då det norra rovdjursförvaltningsområdet inte har någon fastställd miniminivå för varg uppfylls inte de formella förutsättningarna för att överlämna rätten att

⁶ Prop. 2012/13:191 s 48.

⁷ Naturvårdsverket (2024), Fastställande av miniminivåer för varg gällande rovdjursförvaltningsområden. Dnr NV-02105-23

⁸ Wabakken, P. m. fl. 2024. *Inventering av varg, vintern 2023–2024*

besluta om licensjakt till dessa länsstyrelser. Det är samtidigt inte motiverat att delegera till Länsstyrelsen i Gotlands län eftersom länet består av öar utan förekomst av varg.

Mot bakgrund av detta anser Naturvårdsverket att det är motiverat att överlämna rätten att besluta om licensjakt på varg till samtliga länsstyrelser i mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet, förutom Länsstyrelsen i Gotlands län.

Motivering rörande beslutets giltighetstid

Överlämnandet av rätten att besluta om licensjakt på varg gäller till och med den 15 februari 2026. Naturvårdsverket ska enligt 24 c § jaktförordningen löpande bedöma om överlämnandet av möjligheten att besluta om skydds- och licensjakt till länsstyrelserna försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos den aktuella arten eller om möjligheten utnyttjas i stor omfattning.

Vargstammen har under de senaste fem åren bibehållit gynnsam bevarandestatus. Mot bakgrund av detta, samt vikten av en förutsägbar och hållbar regional förvaltning, anser Naturvårdsverket att det finns skäl att överlåta rätten att besluta om licensjakt på varg till länsstyrelserna under en tvåårs-period. Naturvårdsverket har möjlighet att återkalla beslutet om förutsättningarna för att bibehålla artens gynnsamma bevarandestatus ändras.

Motivering till villkor om länsstyrelsens återrapportering

Länsstyrelsernas återrapportering till Naturvårdsverket är en förutsättning för att Naturvårdsverket ska kunna fullgöra sitt ansvar enligt 24 c § jaktförordningen. Detta beslut är därför förenat med villkor om återrapportering.

Övriga bestämmelser och information

I bilaga 1 till detta beslut finns Naturvårdsverkets vägledning till länsstyrelserna om rätten att fatta beslut om licensjakt på varg.

Kraven på länsstyrelsens beslut om licensjakt i övrigt framgår av NFS 2022:4.

Vid besiktning av djur som fälls med stöd av denna delegering bör prover och data samlas in från det fällda djuret. Som grund för ett sådant villkor kan 24 d § andra stycket jaktförordningen anges. Statens veterinärmedicinska anstalt tillhandahåller information till länsstyrelserna om vilka prover som bör tas inför varje beslutsomgång. Vid tecken på sjukliga förändringar från material som inte ingår i den provtagning som önskats av SVA bör även prover av dessa inskickas eller dokumenteras. Exempel på sådana sjukliga förändringar är hudprov vid tecken på skabb eller andra hudförändringar.

Länsstyrelsen bör informera den som fäller en varg att det är förbjudet att handla med hela eller delar av det fällda djuret då varg omfattas av CITES-lagstiftningen^{9,10,11}. Det är Jordbruksverket som prövar om undantag från förbudet kan medges.

⁹ RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem

¹⁰ Jordbruksverkets föreskrifter (2009:71 J 15) om handel och andra åtgärder med exemplar av vilt levande djur- och växtarter som behöver skydd

¹¹ Naturvårdsverkets föreskrifter om artskydd (NFS 2009:10).

Detta beslut har fattats av generaldirektör Björn Risinger, efter föredragning av avdelningschefen Claes Svedlindh.

I övrigt har deltagit enhetschefen Mona Hansers, biträdande enhetschefen Hanna Ek, vilthandläggare Marie Edvall samt viltjurist Andreas Ahlén.

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Björn Risinger

Claes Svedlindh

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser

För kännedom:

Sametinget

Svenska Samernas Riksförbund

Viltskadecenter

SKANDULV

Nationella rådet för rovdjursfrågor

Jordbruksverket

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Polismyndigheten

Naturhistoriska Riksmuseet

Klimat- och näringslivs-departementet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Miljødirektoratet, Norge

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

Bilaga:

Naturvårdsverkets vägledning i samband med att rätten att fatta beslut om licensjakt på varg överlämnas till länsstyrelserna